

VAIVAISHOITOHALLITUS

HELSINGISSA.

Helsinki,

maalisk. 29 p. 1909.

Asiakirjoja Vaivaishoitohallituksen kanslian haaraosaston perustamisesta Pitkän sillan pohjoispuolella olevaan seutuun. (Katso pain. asiak. n:o 56 vuonna 1908.)

Herroille Kaupunginvaltuusmiehille.

N:o 116.

Sittenkun Herrat Kaupunginvaltuusmiehet viime helmik. 16 p:nä olivat uutta käsittelyä varten palauttaneet Vaivaishoitohallituksen ehdotuksen Vaivaishoitohallituksen kanslian haaraosaston perustamisesta Sörnäsiin ja samalla kehoittaneet Vaivaishoitohallitusta ottamaan harkittavakseen, voitaisiko mainitun hallituksen toimitusjohtajan velvollisuudet järjestää niin, että hänet vapautettaisiin kassanhoidosta ja kirjanpidosta, mitkä tehtävät annettaisiin tätä tarkoitusta varten otetulle henkilölle, sekä tekemään ehdotuksen tarkoitustaan paremmin vastaavasta köyhäinlääkärinhoidon järjestämisestä, saa Vaivaishoitohallitus sanotun määräyksen täyttämiseksi kunnioittaen esittää seuraavaa:

Kun Vaivaishoitohallitus viime vuoden syysk. 7 p:nä tekemässään esityksessä on seikkaperäisesti perustellut erityisten vastaanottojen järjestämistä Sörnäisten köyhille, ja sellaisen järjestelyn tarvetta saanee pitää välttämättömänä, täytyy palauttamisen tarkoittaa ehdotuksen yksityiskohtia, joihin tulee vaikuttamaan Kaupunginvaltuustoon antamat viittaukset kassanhoidon ja kirjanpidon siirtämisestä toimitusjohtajalta toiselle henkilölle. Kieltämättä on kassanhoidosta huolenpitäminen vaitunut vissin, joskaan ei varsin suuren osan toimitusjohtajan ajasta, mutta oikeastaan on epäsoveliaista, että sama henkilö antaa varain maksumääräyksiä sekä suorittaa niiden maksamiset ja kirjanpidon; ja tämä seikka tukee juuri sitä, että Vaivaishoitohallituksen toimitusjohtaja vapautettaisiin Vaivaishoitohallituksen kassan hoitamisesta. Mitä kirjanpitoon tulee ei toimitusjohtaja ole lainkaan ehtinyt puuttua siihen, vaan on sitä monet vuodet hoitanut edesvastuuton henkilö, joka toimitusjohtaja on tarkoitukseen ottanut. On siis kaiken epäilyksen ulkopuolella, että tässä kohden on muutos tarpeen vaatima. Mutta, kuten jo viitattiin, tulisi erityisen kassanhoitajan ja kirjanpitäjän ottamisella toimitusjohtajalle ohjesäännön mukaan kuuluvasta työstä ainoastaan pieni murtoosa häneltä poistetuksi. Liian suuri määrä tehtäviä, joita heikompi-kykyinenkin henkilö saattaisi yhtä hyvällä menestyksellä hoitaa, vaatii sitävastoin

edelleen hänen aikaansa ja vie hänen huomionsa varsinaisesta vaivaishoitotyöstä. Kansliatehtävät, joiden ei sanottavasti pitäisi saada anastaa toimitusjohtajan aikaa, ovat kuitenkin vuosi vuodelta lisääntyneet siinä määrin, että ne nykyään koko päiväksi kiinnittävät hänet kansliaan. Tämän tukalan tilan takia käy viran tarkoituksenmukainen hoitaminen mahdottomaksi ja tämän täytyy vaikutta haitallisesti vaivaihoidontalouteen. Kun ei vielä voine tulla kysymykseen kaupungin jakaminen erityisiin vaivaishoitopiireihin, toimenpide, joka vaatisi laajan ja kalliin koneiston, täytyy täkäläistä vaivaishoitoa edelleen hoitaa yhtenäisesti ja yhtäläisesti kaikkien kaupunginosiin nähden, mutta vaivaishoitoon kuuluva työ on järjestettävä tavalla, joka tekee sen mahdolliseksi. Tämä yhtenäisyys voidaan myös säilyttää jos tarpeen vaatiessa Vaivaishoitohallituksen kanslian osastoja olisi sijoitettava kaupungin eri osiin. Toistaiseksi olisi kaupunki autettu, jos kanslian osasto perustettaisiin Sörnäsiin, jossa se, kuten jo on esitetty, voitaisiin sijoittaa Pengerkadun poliisitaloon. Toimenpide edellyttää ainoastaan, että asetetaan kaksi jonkun verran valikoitua tarkastusmiestä eli köyhäinluona kävijää. Sellaisina kuin olot nykyään ovat, on tarkastusmiehinä, joita on luvultaan neljä, henkilöitä, joiden pääasiallinen toiminta on keskitetty aloille, joilla ei vaivaihoidon kanssa ole mitään yhteyttä. Siitä vuotuisesta 1,000 markan palkasta, jonka he köyhäinluona kävijöinä kantavat, on ainoastaan osa heidän liikenevästä ajastaan vaivaihoidon käytettävissä. Vaikka vastaisuudessakin voi ajatella tällaisten tilapäisten tarkastusmiesten palvelukseenottamista, edellyttää kuitenkin järjestetty vaivaishoito, että otetaan vakinaisestikin muutamia tarkastusmiehiä, jotka ainakin pääasiallisesti toimisivat vaivaihoidon alalla. Toistaiseksi voitaisiin niiden luku rajoittaa kahdeksi, toinen kaupunkia, toinen Sörnäsiä varten. Näille henkilöille, joiden tulisi olla täysin perehtyneitä kaikissa käytännöllisissä vaivaishoitotehtävissä, voisi toimitusjohtaja antaa toimeksi:

- 1) ottaa ensi sijassa vastaan avustuksen hakijoita ja ryhtyä valmistaviin toimenpiteisiin, kuten tarvittavain virallisten todistusten hankkimiseen ja tutkimuksen toimittamiseen kodeissa;

- 2) pitää tarkastuslistoja joka kuukauden vaivaisavustusten maksuista;

- 3) avustaa esityslistoja laadittaessa ja asioita valmistettaessa; sekä

- 4) ilmoituksen tapahduttua niin pian kuin mahdollista joko itse tai köyhäinluona kävijän kautta tutkimaan, onko ilmaisen lääkkeen ja sairashoidon antaminen tarpeen vaatima.

Sen johdosta mitä yllä on esitetty pysyy Vaivaishoitohallitus ehdotuksessaan, että Vaivaishoitohallituksen kanslian haaraosasto sijoitettaisiin Pengerkadun poliisitaloon, minkä lisäksi Vaivaishoitohallitus saa kunnioittaen esittää:

että Vaivaishoitohallitukseen asetettaisiin 3,000 markan vuosipalkalla erityinen kirjanpitäjä ja kassanhoitaja, jonka Vaivaishoitohallitus saisi valita ja jonka velvollisuudet Vaivaishoitohallitus saisi toimitusjohtajan mieltä kuultuaan lähemmin määritellä;

että lisäksi otettaisiin kaksi kansliatehtävään hoitamiseen soveliasta, joko mies- tai naispuolista tarkastusmiestä, jotka Vaivaishoitohallitus saisi valita ja joiden velvollisuudet Vaivaishoitohallitus, toimitusjohtajan esityksestä, saisi määrätä, sekä että he saisivat 2,400 markkaa palkkaa vuodessa 500 markan korotuksella 5 ja 10 vuoden palveluksesta;

että osoitettaisiin 600 markkaa vuodessa Sörnäisten kansliahuoneuston siivoamiseen ja lämmitykseen, puhelimenvuokraan y. m.;

että kaupungin kansliaan saisi ottaa kirjoitusapulaisen 75 markan kuukausipalkalla; sekä

että myönnettäisiin 1,000 markan määräraha tarvittavain huonekalujen hankkimiseen Sörnäisten kansliahuoneustoon.

Mitä sitten tulee kysymykseen köyhäin lääkärin hoidon tarkoituksen mukaisemmasta järjestämisestä on Vaivaishoitohallitus yksissä neuvoin kaupungin alue-lääkärien kanssa päättänyt, että toimitusjohtajan, ilmoitetusta sairaustapauksesta selon otettua, tulee antaa shekki, joka oikeuttaa sairaan, jonka nimen ja osotteen tulee olla shekkissä mainittuna, saamaan ilmaista lääkärin hoitoa ja lääkettä ja joka shekki kelpaa myöskin reseptin sellaiseen uudistamiseen, jonka lääkäri katsoo tarpeelliseksi, kuin myöskin että apteekistä käsikaupassa saatavaa lääkettä määrätessä sitä ei saa kirjoittaa reseptin muotoon vaan mainitsemalla lääkkeen käsikaupassa käyvän nimen. Kun on epäilemätöntä että paremman tarkastuksen avulla, kuin mitä vaivashoidon nykyiset työvoimat sallivat, melkoinen menojen vähennys voitaisiin saavuttaa, on Vaivaishoitohallitus kaikille kaupungin kannatusta nauttiville poliklinikoille lähettänyt kehoituksen että, kun resepti kirjoitetaan Vaivaishoitohallituksen kustannettavaksi tarkoitettulle lääkkeelle, reseptiin on merkittävä sairaan nimi ja osote sekä, jos lääkäri tuntee sairaan köyhyyden, myöskin puoltolause maksuttoman lääkkeen saamiseksi, kuin myöskin kirjelmän kaupungin kaikille apteekkareille ilmoituksella, ettei Vaivaishoitohallitus vastedes maksaisi reseptien mukaan valmistetuista lääkkeistä, jotka eivät sisältäisi lääkärin merkitsemistä, että ne ovat annetut vaivashoidon laskuun, eikä myöskään maksaisi uudistetun lääkkeen pulloista ja purkeista.

Vihdoin ja kun erityisen kirjanpitäjän ja kassanhoitajan palvelukseen ottaminen edellyttää, että Helsingin kaupungin vaivashoidon ohjesääntö saa tästä aiheutuneen muutoksen, saa Vaivaishoitohallitus kunnioittaen esittää että Herrat Kaupunginvaltuusmiehet tahtoisivat läänin kuvernööriltä hankkia vahvistuksen seuraaville muutoksille tämän ohjesäännön allamainittuihin pykäliin, nimittäin:

25 § mom. o: „kerta toisensa jälkeen ja vähintään 2 kertaa kuukaudessa laskemaan kassan ja kuukausittain tarkastamaan tilit“;

27 §. „Vaivaishoitohallitukselle ja toimeenpanevalle johtajalle avuksi niiden henkilöiden valvomisessa, joiden puolesta vaivaishoitoa on anottu, kuin myöskin sellaisten silmällä pitämisessä, jotka vaivaistalon ulkopuolella nauttivat vaivaishoitoa, sekä tietojen hankkimisessa kunnassa oleskelevista hädänalaisista ja erittäinkin lapsista, jotka eivät kotonaan saa asianmukaista hoitoa, saa Vaivaishoitohallitus, toimeenpanevanjohtajan ehdotuksesta, valita tarpeellisen määrän tarkastusmiehiä ja köyhäinluonakävijöitä, miehiä tai naisia; ja Kaupunginvaltuusmiehille kuuluu tarkastusmiehille ehkä tulevan korvauksen vahvistaminen; ja tulee Vaivaishoitohallituksen myöskin antaa tarkempia ohjeita tarkastusmiesten ja köyhäinluonakävijöiden toiminnasta“.

28 §. „Vaivaishoitohallituksen tulee palkata sihteeri ja kassanhoitaja, joka samalla on kirjanpitäjä, joiden velvollisuutena on:

1) sihteerin:

- a) tehdä esittelylistat hallituksen kokouksia varten ja niissä pitää pyötäkirjaa;
- b) pitää huoli ulosmenevistä toimituskirjoista ja muista kansliatehtävistä sekä nimellään varmentaa toimituskirjat;
- c) tehdä luettelo kaikista, jotka vaivaishoidolta saavat hoitoa tai apua;
- d) oikeudenkäynneissä ja asianvalvomisissa ilman sen enempää määräystä olla vaivaishoitohallituksen asiamiehenä, hallituksen kuitenkaan olematta estetty käyttämästä toista henkilöä;
- e) yhteensovittaa vuosikertomusta varten tarvittavat tilastolliset taulukot; sekä
- f) antaa säädettyjä tilastollisia luetteloja.

2) kassanhoitajan:

- a) hoitaa Vaivaishoitohallituksen osituksen mukaan vaivaishoidon kirjanpitoa niin selväpiirteisesti että kassan tilan voi milloin hyvänsä tarkastaa; sekä
- b) nostaa Rahatoimikonttorista Vaivaishoitohallituksen edeltäpäin tilaamat rahavarat, suorittaa maksettavaksi määrättyjä varoja ja kuukausittain toimitusjohtajalle ja Vaivaishoitohallitukselle tehdä selostus viimeistään seuraavan kuukauden 8 päivänä.

Asiakirjat oheenliitetään samalla.

Björn Schauman.

Ludvig Collan.

Vuonna 1909 maalisk. 27 p:nä kokoontui Helsingin kaupungin Vaivaishoitohallitus; läsnä olivat puheenjohtaja hra Schaudman, varapuheenjohtaja hra Leontjeff, jäsenet rouva Hult sekä hrat Sagulin, Aschan, Fagerroos, Krogius ja Fagerholm ynnä toimitusjohtaja hra Collan, minkä ohessa kokouksessa oli myöskin läsnä poliisimestari översti Bergh ja kirkkoherra, rovasti Bengelsdorff.

Pöytäkirjan laati allekirjoittanut sihteeri.

2 §.

Esitettiin Kaupunginvaltuuston lähetepäätös viime helmik. 16 p:ltä, minkä ohessa Valtuusto oli uutta käsittelyä varten palauttanut Vaivaishoitohallituksen ehdotuksen Vaivaishoitohallituksen kanslian haaraosaston perustamisesta Sörnäsiin sekä samalla kehoittanut Vaivaishoitohallitusta ottamaan harkittavakseen, voitaisiko mainitun hallituksen toimitusjohtajan velvollisuudet järjestää niin, että hänet vapautettaisiin kassanhoidosta ja kirjanpidosta, mitkä tehtävät annettaisiin tarkoitusta varten palkatulle henkilölle, kuin myöskin tekemään ehdotuksen tarkoitustaan paremmin vastavasta köyhäin lääkäinhoidon järjestämisestä; ja päätti Vaivaishoitohallitus hyväksyä ja Kaupunginvaltuustolle lähettää laaditun ehdotuksen esitykseksi asiassa.

Tästä päätöksestä oli jäsen Leontjeffillä eriävä mielipide, siten että hän katsoi, että Vaivaishoitohallituksen kanslian haaraosasto sellaisena, kuin Vaivaishoitohallitus viime vuoden syysk. 7 p:nä tekemässään esityksessä oli sen ehdottanut, vastaisi täysin sillä ajottua tarkoitusta ja samalla tuottaisi kaupungille vähemmän kustannuksia, koska tämän haaraosaston perustaminen Sörnäsiin, kuten viimeksi mainitussa esityksessä oli ehdotettu, ei välttämättä vaatinut korkeammin palkatun tarkastusmiehen asettamista Vaivaishoitohallituksen pääkansliaan.

In fidem:

Ludvig Collan.

